

Qorti tal-Appell

(Kompetenza Inferjuri)

Imhallef Anthony Ellul

Appell numru: 547/2012AE

Matsurv & Associates Limited

Vs

Jamar Limited u b'digriet tad-9 ta' Novembru 2012 l-isem tas-socjeta konvenuta gie sostitwit bl-isem Jamar Malta Limited u b'digriet tat-8 ta' April 2013, l-isem tas-socjeta konvenuta gie sostitwit bl-isem Jamar Limited u giet kjamata fil-kawza Jamar Malta Limited

L-Erbgha, 25 ta' Mejju 2016.

Is-socjeta attrici appellat minn zewg sentenzi tat-Tribunal ghal Talbiet Zghar tas-27 ta' Frar 2014 u tas-6 ta' Mejju 2014, li bihom it-Tribunal:

- i. fl-ewwel sentenza ddikjara li l-azzjoni attrici kienet preskripta fir-rigward tas-somma €999.74 filwaqt li cahad l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni fir-rigward tas-somma ta' €231;
- ii. fit-tieni sentenza kkundanna lill-konvenuti jhallsu s-somma ta' €231, bl-imghax mid-data tal-fattura.

L-aggravji tal-attrici huma li:

1. L-Artikolu 2149(c) tal-Kodici Civili ma japplikax ghall-konvenuti, li huma socjetajiet kummercjali;
2. Kien hemm ammissjoni tal-konvenuti li l-invoices datati 4 ta' Novembru 2009 u 5 ta' Novembru 2009 hu dovut hlas. Il-prova li l-azzjoni hi preskripta kellha ssir mill-konvenuti.
3. It-Tribunal ma qiesx l-ispejjez li ghamlet l-attrici u ordna li l-ispejjez jibqghu bla taxxa.

Il-konvenuti wiegbu fejn taw ir-ragunijiet għalfejn is-sentenza tat-Tribunal kellha tigi kkonfermata, b'mod partikolari li l-Artikolu 2156(f) tal-Kodici Civili ma kienx japplika ghall-kaz in ezami iktar u iktar meta dik l-istess disposizzjoni tipprovd li tapplika "meta l-kreditu ma jkunx jaqa', skond din il-ligi jew ligijiet ohra, taht preskrizzjoni aqsar...." Ziedet targumenta li s-servizz li nghata mis-socjeta konvenuta kien xogħol ta' surveying li hu servizz professjonali li jrid jingħata minn persuna li għandha tahrig professjonali sabiex tagħmel dak ix-xogħol. Inoltre, l-ammont li tippretendi l-attrici ma jirraprezentax kreditu wieħed izda numru ta' krediti separati li s-socjeta ghazlet li tfittex għalihom f'kawza wahda.

Fatti.

Il-fatti rilevanti huma:-

1. L-atricti pprovdiet servizz ta' *surveying* ta' proprieta fuq inkarigu ta' Jamar Limited.
2. Fid-9 ta' Frar 2010 l-atricti harget l-ewwel kont ghas-somma ta' €941.64 b'riferenza ghal xoghol li sar gewwa showroom fl-Msida. Fil-kont hemm rendikont tad-dati meta sar ix-xoghol, fil-perjodu bejn it-12 ta' Ottubru 2009 u 5 ta' Novembru 2009. Fit-30 ta' Marzu 2010 harget it-tieni invoice ghal xoghol li sar gewwa Fleur de Lys.
3. Fit-8 ta' Awissu 2012 l-atricti pprezentat il-kawza. Ghalkemm fl-avviz tat-talba l-atricti ddikjarat li kienet ipprezentat ittra ufficjali *ai termini* tal-Artikolu 166A tal-Kap. 12, minkejja li dak l-att kien rilevanti biex tirribatti l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni baqghet ma pprezentatx kopja tieghu. Ghalhekk qal sew it-Tribunal li "*L-ewwel att gudizzjarju li jirrizultalu t-Tribunal huwa sewwasew it-talba odjerna, liema talba giet prezentata fit-8 t'Awissu 2012.*"

Konsiderazzjoni.

1. L-Artikolu 2149(c) tal-Kodici Civili jipprovdi li hi preskritta bl-egħluq ta' sentejn: "*I-azzjonijiet tal-avukati, prokuraturi legali, nutara, arkitetti u inginieri civili, u persuni ohra li jezercitaw professjonijiet jew arti liberali ohra, ghadd-drittijiet tagħhom u ghall-ispejjez li jkunu għamlu.*". It-Tribunal qal li l-atricti tikkwalifika bhala professjonist wara li osserva:

*"... il-professionista huwa persuna li jehtieg certa hili, studju, tħarrig biex jista' jwettaq ix-xogħol tieghu. Professioni timplika tħarrig fil-qasam partikolari u xi drabi f'specializzazzjoni..... Il-land surveyor huwa professjonist? Fil-fehma ta' dan it-Tribunal fl-affermattiv, ghaliex ma jistax kwalunkwe bniedem jagħmel dan ix-xogħol mingħajr ma jkun studja u tharreg fih. Jirrizulta li f'dan il-kaz il-Perit, li huwa certament professjonista, ma setax jagħmel dan ix-xogħol, izda htieglu li jqabbad professjonista iehor biex iwettqu minhabba l-partikolarita tax-xogħol. Illi għaldaqstant, hija fehma ta' dan it-Tribunal, **li din l-azzjoni hija azzjoni ta' persuna li tezercita professjoni għad-drittijiet tagħha, u li għaldaqstant tinkwadra ezattament taħt l-artiklu preskrittiv sollevat mis-socjeta konvenuta.**" (enfazi mizjud).*

Il-qorti ma taqbilx. L-atricti mhi tezercita l-ebda professjoni. Hi socjeta kummercjal. Il-professionist u l-persuna li tezercita arti liberali ohra, huma persuni fizici. L-Artikolu 2149(c) tal-Kodici Civili jitrattra l-azzjoni li ssir mill-professionist u l-persuna li tezercita arti liberali. Huma l-impjegati tal-atricti, cjo' l-land surveyors li fizikament jagħmlu x-xogħol, li huma l-professionisti. Fic-cirkostanzi l-qorti tikkonkludi li l-Artikolu 2149(c) tal-Kodici Civili ma jaapplikax ghall-kaz in ezami u għalhekk (ara wkoll sentenza ta' din il-qorti, **Advantage Solutions Limited vs Melita Marine Ltd** tas-16 ta' Marzu 2016).

2. Il-qorti trid issa bilfors tikkunsidra l-meritu. Il-konvenuta llimitat ruhha biex tiddikjara li s-somma dovuta hi biss ta' €231, li mill-kont hu evidenti li ma tinkludix il-VAT. Min-naha l-ohra s-socjeta msjeha fil-kawza ddefendiet ruhha billi ddikjarat (fol. 45):

“L-esponenti jiddikjara li huwa ma għandu ebda konnessjoni mas-socjeta rikorrenti. L-esponenti wkoll jixtieq jiddikjara li filwaqt li jixtieq jagħmel tieghu r-risposta tal-konvenut l-ieħor, jikkontendi li l-ammont rikjamat mis-socjeta mhux dovut mir-rikorrenti (recte, intimata).”

L-attrici ressjet provi li fil-fatt ix-xogħol kien sar (ara deposizzjoni ta' Mario Attard Trevisan, il-perit Pierre Farrugia u Fabio Zammit). Xehedet ukoll Catherine Azzopardi (fol. 21) li kkonfermat li kienet hi li harget il-kont lill-konvenuta. Ziedet li kienet iccempel lil Jason, li l-qorti fehemet li hu Jason Mifsud¹, u titlob il-hlas u li kien ighidilha li ser isir il-hlas. Mhu xejn car x'ghandha x'taqsam Jamar Malta Limited f'din it-tilwima. Sahansitra fir-rikors prezentat fl-1 ta' April 2013 (fol. 32), l-attrici ddikjarat li nnegozjat ma' Jamar Limited u mhux ma' Jamar Malta Limited. L-oneru tal-prova kien fuq l-attrici li turi li għandha relazzjoni guridika mas-socjeta kjamata fil-kawza.

Għal dawn il-motivi tilqa' l-appell u:-

- 1. Thassar is-sentenza tas-27 ta' Frar 2014 f'dik il-parti fejn cahdet l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni u minflok tichad l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni.**
- 2. Tvarja s-sentenza tas-6 ta' Mejju 2014 u:-**
 - i. Tilqa' t-talba tal-attrici u tikkundanna lill-konvenuta Jamar Limited thallas is-somma ta' elf mitejn u tletin ewro u erba' u sebghin centezmu (€1,230.74), bl-imghax jiddekorri wara t-tletin jum mid-data ta' kull wieħed mill-kontijiet².**
 - ii. Peress li ma sarx appell minn dik il-parti tas-sentenza li kkundannat lil Jamar Malta Limited sabiex solidalment mal-konvenuta thallas is-somma ta' €231, dik il-parti tas-sentenza hi llum gudikat. Madankollu fir-rigward tal-bilanc (€999) tilqa' l-ewwel eccezzjoni tal-imsejha fil-kawza u tilliberaha mill-osservanza tal-gudizzju.**

Spejjez tal-attrici fiz-zewg istanzi a karigu tal-konvenuta Jamar Limited, b'dan li l-konvenuta tagħmel tajjeb ghall-ispejjez tagħha. Fir-rigward tal-imsejha fil-kawza Jamar Malta Limited spejjez tal-ewwel istanza jibqghu skond kif deciz fis-sentenza tas-6 ta' Mejju 2014 filwaqt li spejjez tal-appell a karigu tal-attrici.

Anthony Ellul.

¹ Direttur tal-konvenuta u msejha fil-kawza.

² Fil-kontijiet hemm dikjarat: "Payment terms 30 days", li ghall-qorti jfisser li l-attrici tat terminu ta' 30 jum biex isir il-hlas u għalhekk matulu m'ghandux jiddekorri imghax.